

2018/2160(INI)

24.1.2019

UDTALELSE

fra Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling

til Udenrigsudvalget

om efter det arabiske forår: Vejen frem for MENA-regionen
(2018/2160(INI))

Ordfører for udtalelse: Maria Arena

PA_NonLeg

FORSLAG

Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling opfordrer Udenrigsudvalget, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

- der henviser til Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet (Istanbulkonventionen),
- der henviser til Global Gender Gap Report 2017 fra Det Verdensøkonomiske Forum,
- der henviser til konventionen om afskaffelse af alle former for diskrimination imod kvinder (CEDAW),
- der henviser til henstilling fra Kvindeudvalget Under Den Parlamentariske Forsamling for Middelhavsunionen med titlen "Participation of women in the leadership positions and decision making: Challenges and prospects", som blev vedtaget på den 13. plenarforsamling i maj 2017 i Rom,
- der henviser til Beijingerklæringen og -handlingsprogrammet fra september 1995 og til handlingsprogrammet fra den internationale konference om befolkning og udvikling (Kairokonferencen) fra september 1994 samt til resultaterne af de efterfølgende revisionskonferencer,
- der henviser til 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling, navnlig mål 1, 4, 5, 8, 10 og 13 for bæredygtig udvikling,
- der henviser til den 18. partskonference (COP 18) under De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer (UNFCCC), der blev afholdt i Doha, Qatar, fra den 26. november til den 8. december 2012, og til dens afslutning om at fremme ligestilling mellem kønnene og øge kvinders deltagelse i UNFCCC-forhandlingerne og i repræsentationen i organer under rammekonventionen eller Kyoto-protokollen (afslutning 23/CP.18),
- der henviser til den 21. partskonference (COP 21) under UNFCCC i Paris, Frankrig, fra den 30. november til den 12. december 2015,
- der henviser til den 22. partskonference (COP 22) under UNFCCC i Marrakesh, Marokko, fra den 7. til den 18. november 2016, og dens afslutning om køn og klimaændringer, der udvider Lima-arbejdsprogrammet om køn fra 2014 (afslutning 21/CP.22),
- der henviser til EU's kønshandlingsplan 2016-2020 (GAP II),
- der henviser til den strategiske indsats for ligestilling mellem kønnene 2016-2019,
- A. der henviser til, at de arabiske opstande i 2011 ødelagde de gamle strukturer og skabte en bølge af civilt engagement, hvor kvinder spillede en vigtig rolle; der henviser til, at denne overgang imidlertid endnu ikke har ført til en forøgelse af kvinders deltagelse i udformningen af politikker, love og rettigheder, som kan være afgørende for deres

styrkede rolle i deres respektive samfund;

- B. der henviser til, at kvinder i Mellemøsten og Nordafrika (MENA-regionen) på trods af de fremskridt, der er gjort med hensyn til at fremme ligestilling på verdensplan, fortsat er underrepræsenteret på alle livets områder, navnlig i arbejdsstyrken og i det økonomiske og politiske liv;
- C. der henviser til, at mange piger stadig er tvunget ind i tidlige ægteskaber, opgiver deres skolegang og ikke er i stand til at leve op til deres fulde indtjeningspotentiale i MENA-regionen; der henviser til, at kvindelig kønslemlæstelse i visse MENA-lande fortsat er en udbredt praksis;
- D. der henviser til, at der er en bekymrende udbredt tendens til at klandre ofre for kønsbaseret vold, navnlig sexchikane; der henviser til, at offentlige myndigheder og andre institutioner ofte ikke i tilstrækkelig grad fordømmer sådanne handlinger;
- E. der henviser til, at lovgivningen i hele regionen langt fra er ensartet, men at frivilligt seksuelt samkvem mellem personer af samme køn i de fleste lande behandles som en strafbar handling;
- F. der henviser til, at kvindelige menneskerettighedsforkæmpere har spillet en afgørende rolle som aktive drivkræfter bag forandring i regionen, idet de har slået til lyd for lovgivningsmæssige ændringer af politikker, der stadig institutionaliserer forskelsbehandling; der henviser til, at kvindelige menneskerettighedsforkæmpere og LGBTI-rettighedsforkæmpere i og uden for MENA-regionen modigt står over for og udfordrer de samfundsmæssige normer, selv om de ofte møder forhindringer, bl.a. trusler, chikane, ærekrænkelser, stigmatisering, socialt pres, anholdelse, tortur, fængsling, rejseforbud, kidnapninger og andre krænkelser;
- G. der henviser til, at parterne i UNFCCC på COP18 fastsatte et mål om at opnå ligevægt mellem kønnene i organer oprettet i henhold til konventionen og Kyotoprotokollen for at forbedre kvinders deltagelse, sikre en mere effektiv klimapolitik, der forholder sig ligeligt til mænds og kvinders behov, og følge fremskridtene med virkeliggørelse af målet om ligevægt mellem kønnene ved at fremme en kønsspecifik klimapolitik (afgørelse 23/CP.18);
- H. der henviser til, at Lima-arbejdsprogrammet om køn, som blev vedtaget på den 20. partskonference (COP 20) under UNFCCC ved afgørelse 18/CP.20, stiller krav om ligestilling mellem kønnene i parternes repræsentation og fremmer kønssensitivitet i udviklingen og gennemførelsen af klimapolitik;
- I. der henviser til, at Parisaftalen, der blev vedtaget på COP 21, fastslår, at en kønsspecifik klimaindsats skal integreres i alle aspekter af gennemførelsen af aftalen;
- 1. er skuffet over, at situationen for kvinder ikke er blevet bedre og endda er blevet værre¹ i de fleste lande, der er berørte af det arabiske forår, til trods for at de er en del af drivkraften bag den udvikling, som førte til de arabiske opstande, og den aktive rolle,

---

¹ Esfandiari, H. og Heideman, K., "The role and status of women after the Arab uprisings", *IEMed Mediterranean Yearbook 2015*, s. 303-306.

som kvinder har spillet i mobiliseringen for demokrati og sociale, politiske og borgerlige rettigheder; bemærker imidlertid, at disse bevægelser i visse lande i MENA-regionen siden da er blevet ledsaget af lovgivningsmæssige reformer, der har til formål at fremme ligestilling mellem kønnene, men at de ikke i tilstrækkelig grad har givet genlyd på stedet som følge af manglende investeringer i passende oplysningskampagner;

2. understreger, at kvinders engagement og styrkelse af kvinders indflydelse og status inden for de offentlige, politiske, økonomiske og kulturelle områder i landene i MENA-regionen er en afgørende faktor for at opnå stabilitet, fred og økonomisk velstand på lang sigt; understreger, at kvinders deltagelse i fredsskabende processer og mægling i de lande, hvor det arabiske forår har ført til en vedvarende konflikt, er afgørende for at genoprette et ikkevoldeligt samfund; mener, at kvinders adgang til uddannelse med støtte fra civilsamfundsorganisationer og ligestilling mellem kønnene er afgørende for at opnå dette;
3. bemærker, at kvinders og pigers adgang til uddannelse er afgørende for at fremme deres rolle inden for alle disse områder; fastholder, at civilsamfundsorganisationer, der arbejder inden for kvinders rettigheder og ligestilling mellem kønnene, kan bidrage til at styrke kvinders indflydelse og status i MENA-landene; opfordrer endvidere til øget EU-støtte til civilsamfundet i regionen, som skal bygge på eksisterende initiativer, der allerede er vellykkede;
4. understreger, at hindringer som diskriminerende love og institutioner på trods af det arabiske forår betyder, at kvinder stadig støder på begrænsninger, når de skal deltage i det politiske liv, stille op til et valg og opfylde deres økonomiske og sociale behov;
5. bemærker, at visse lande huser millioner af flygtninge, hvoraf størstedelen er kvinder og børn, der lever i fattigdom, hvilket forværrer vold i hjemmet, prostitution af kvinder og unge piger, tvangsægteskaber blandt børn og børnearbejde i samfundet;
6. opfordrer Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten) til at intensivere sin indsats for at udveksle bedste praksis, når det gælder kvinders rolle i det offentlige liv;
7. opfordrer landene i MENA-regionen til at anvende Beijinghandlingsplanen for kvinders adgang til uddannelse og sundhed som grundlæggende menneskerettigheder, herunder adgang til frivillig familieplanlægning og seksuel og reproduktiv sundhed og seksuelle og reproduktive rettigheder, som f.eks. adgang til gratis prævention, sikker og lovlig abort og uddannelse i sex og samlivsforhold for piger og drenge;
8. opfordrer indtrængende alle disse lande til at ratificere og ophæve alle eksisterende forbehold over for CEDAW; opfordrer indtrængende disse lande til at træffe passende foranstaltninger til at styrke ligestillingen mellem mænd og kvinder i samfundet, f.eks. ved at vedtage nationale handlingsplaner, der omfatter effektive ligestillingsforanstaltninger i samarbejde med kvindeorganisationer og andre af civilsamfundets aktører;
9. understreger, at ligestilling mellem kønnene og kvinders deltagelse i det offentlige liv er centrale elementer til at fremme demokratiet og styrke et mere fredeligt og bedre

fungerende samfund;

10. opfordrer landene i MENA-regionen til at reformere deres lovgivning om personlig status for at afskaffe love, der diskriminerer kvinder, som f.eks. arve- og ægteskabslovgivning, øge kvinders deltagelse i det offentlige liv, herunder det politiske liv, og bekæmpe alle former for vold mod kvinder og piger ved at ratificere Istanbulkonventionen;
11. opfordrer indtrængende regeringerne og parlamenterne i MENA-landene til at træffe foranstaltninger til at fremme kvinders reelle deltagelse på alle niveauer af det politiske liv – på nationalt og regionalt niveau samt på det lokale parlamentsniveau og på regeringsniveau – og i internationale organisationer, som f.eks. De Forenede Nationer; opfordrer i denne henseende til, at udvekslingen af bedste praksis styrkes med henblik på at fremme ligestilling mellem kønnene ved at styrke samarbejdet på internationalt niveau med UN Women, Den Interparlamentariske Union og Kvindeudvalget under Den Parlamentariske Forsamling for Middelhavsunionen;
12. opfordrer MENA-landene til at spille en aktiv rolle i bekæmpelsen af alle former for vold mod kvinder; opfordrer MENA-landene til at undertegne og ratificere Istanbulkonventionen, der er et instrument til bekæmpelse af vold mod kvinder og piger, herunder vold i hjemmet og kvindelig kønslemlæstelse; opfordrer navnlig de lande, der endnu ikke har gjort det, til at revidere deres lovgivning ved at tilføje bestemmelser om kønsbaseret vold og æresforbrydelser, ved at gøre trusler om sådanne handlinger til en forbrydelse og ved at pålægge strengere straffe for alle forbrydelser af denne art;
13. anerkender den vigtige rolle, som kvindelige menneskerettighedsforkæmpere har spillet i de seneste lovgivningsmæssige ændringer i regionen, f.eks. den nylige vedtagelse af loven om vold mod kvinder i Tunesien, som gør det muligt for kvinder at opnå akut og langsigtet beskyttelse (tilhold) mod mishandlere, indførelse af delvise forbedringer af loven om vold i hjemmet fra 2008 i Jordan og ophævelse af lovgivningen om ansvarsfritagelse i forbindelse med ægteskaber som følge af voldtægt i Tunesien, Jordan og Libanon; bemærker imidlertid, at der er behov for strukturreformer i regionen for at sikre, at alle kvinder har frihed til at leve uden forskelsbehandling eller vold;
14. minder om de betydelige økonomiske og sociale forskelle mellem byområder og landdistrikter, som ofte fratager kvinder de midler, der er nødvendige for at være uafhængige; opfordrer til en stærkere decentraliseringsproces og til styrkelse af MENA-regionen gennem udviklingen af det lokale selvstyre; opfordrer endvidere til øget EU-støtte til civilsamfundet i regionen, som skal bygge på vellykkede eksisterende initiativer;
15. glæder sig over programmer udviklet af sekretariatet for Middelhavsunionen såsom Med4Jobs som et redskab til at løse problemet med unges og kvinders beskæftigelsesegnhed i Middelhavsområdet; opfordrer Middelhavsunionens medlemsstater til at pålægge sit sekretariat at fokusere arbejdet på den økonomiske og sociale udvikling i MENA-landene med henblik på at støtte konsolideringen af overgangsprocessen og samtidig rette særlig opmærksomhed mod kvinder og piger;
16. understreger betydningen af at inddrage kønsperspektivet i overvejelserne om og

godkendelsen af projekter under Middelhavsunionen, således at de effektivt kan styrke kvinders økonomiske, sociale og politiske position i regionen;

17. minder også om betydningen af landbrugssektoren for økonomierne i landene i MENA-regionen; understreger klimaændringernes direkte indvirkning på landbrugssektoren og navnlig kvinder; opfordrer alle medlemsstaterne til at opfylde de tilsagn, der blev givet i de konklusioner, som blev vedtaget på den 62. samling i FN's Kommission for Kvinders Status, med hensyn til problemer, der skal løses, og muligheder for at opnå ligestilling mellem kønnene, styrkelse af kvinders og pigers indflydelse og status i landdistrikterne og integration af landdistrikterne under hensyntagen til de særlige karakteristika ved deres klimastrategier;
18. understreger, at kvinder kan være stærke drivkræfter bag fremme og opbygning af fred, konfliktløsning og stabiliseringsprocesser, og fremhæver den afgørende rolle, som kvinder spiller med hensyn til at forebygge radikaliserings og bekæmpe voldelig ekstremisme og terror; minder om, at kvinders deltagelse på alle beslutningsniveauer i udformningen og gennemførelsen af disse strategier bidrager til politikernes og programmernes effektivitet og holdbarhed; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at støtte kvinder i MENA-regionen og organisationer, der forsvare og fremmer deres rettigheder; fremhæver behovet for let adgang til domstolsprøvelse og retsopgør, idet der fokuseres på kvinder, som har overlevet konfliktrelateret seksuel vold;
19. anerkender, at ligestilling mellem kønnene er en drivkraft bag bæredygtig udvikling og håndteringen af klimaudfordringerne; understreger, at kvinder ikke kun er ofre, men også stærke drivkræfter bag forandring, der på grundlag af lige deltagelse, kan udforme og gennemføre effektive klimastrategier og/eller -løsninger i forhold til tilpasning og modvirkning og kan opbygge en modstandsdygtighed over for klimaændringer som en følge af deres forskellige erfaringer og praktiske viden på tværs af sektorer, lige fra landbrug, skovbrug og fiskeri til energiinfrastrukturer og bæredygtige byer;
20. opfordrer landene i MENA-regionen til at overholde UNFCCC-afgørelse 23/CP.18, der fastsætter et mål om at opnå ligevægt mellem kønnene i organer oprettet i henhold til konventionen og Kyotoprotokollen for at forbedre kvinders deltagelse, sikre en mere effektiv klimaændringspolitik, der forholder sig ligeligt til kvinders og mænds behov, og følge fremskridtene med virkeliggørelse af målet om ligevægt mellem kønnene ved at fremme en kønsbevidst klimapolitik;
21. minder om UNFCCC-afgørelse 21/CP.22 om ligestilling og klimaændringer, som "opfordrer parterne til at udpege og yde støtte til et nationalt kontaktpunkt for ligestillingsspørgsmål for klimaforhandlingerne, gennemførelse og overvågning";
22. minder om, at den strategiske indsats for ligestilling mellem kønnene 2016-2019 gør fremme af ligestilling mellem kønnene og kvinders rettigheder i hele verden til en af EU's udenrigspolitiske prioriteringer; minder Kommissionen om dens tilsagn og opfordrer den til at prioritere bestræbelserne på at fremme ligestilling mellem kønnene, bl.a. ved at stille de nødvendige økonomiske ressourcer til rådighed;
23. er bekymret over begrænsningerne i adgangen til offentlig sundhedspleje og navnlig i adgangen til seksuel og reproduktiv sundhed og seksuelle og reproduktive rettigheder,

navnlig for kvinder og piger i landdistrikterne;

24. minder EU-delegationerne om betydningen af integrering af kønsaspektet i de politiske dialoger og i sektorpolitiske dialoger;
25. hylder alle kvinder og LGTBI-retlighedsforkæmpere, som forsøger at bekæmpe uretfærdig og diskriminerende behandling, og dem, der på trods af de vanskeligheder, de møder, forsvarer menneskerettighederne; opfordrer regeringerne i MENA-regionen til hurtigst muligt at indføre de nødvendige mekanismer til bekæmpelse af alle former for vold mod kvinder, herunder chikane af kvinderetlighedsforkæmpere og LGTBI-retlighedsforkæmpere;
26. opfordrer Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten til at sikre støtte til kvinderetlighedsforkæmpere og LGTBI-retlighedsforkæmpere og til fortsat at forbedre deres gennemførelse af EU's retningslinjer vedrørende menneskeretlighedsforkæmpere og gøre fuld brug af alle de midler, de har til rådighed; understreger, at EU-delegationerne skal prioritere støtte til de menneskeretlighedsforkæmpere, der er mest udsatte, i forbindelse med lokale indkaldelser af forslag under det europæiske instrument for demokrati og menneskeretligheder (EIDHR), hvilket vil resultere i effektiv og målrettet støtte;
27. gentager opfordringen fra Den Parlamentariske Forsamling for Middelhavsunionen til støtte til et Euro-Middelhavsprojekt om kønsskævheder, som skal indeholde en analyse af andelen af kvinder i nationale og regionale parlamenter og i lokale institutioner; mener, at Kvindeudvalget under Den Parlamentariske Forsamling for Middelhavsunionen og Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling i Europa-Parlamentet hvert år bør modtage oplysninger om indikatorer for kønsskævheder i Euro-Middelhavsregionen.

OPLYSNINGER OM VEDTAGELSE I RÅDGIVENDE UDVALG

Dato for vedtagelse	23.1.2019
Resultat af den endelige afstemning	+: 21 -: 7 0: 0
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Beatriz Becerra Basterrechea, Heinz K. Becker, Malin Björk, Vilija Blinkevičiūtė, Anna Maria Corazza Bildt, Iratxe García Pérez, Arne Gericke, Anna Hedh, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Angelika Niebler, Maria Noichl, Marijana Petir, Pina Picierno, João Pimenta Lopes, Terry Reintke, Liliana Rodrigues, Michaela Šojdrová, Ernest Urtasun, Jadwiga Wiśniewska, Anna Záborská
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere	Eleonora Forenza, Julie Girling, Livia Járóka, Dubravka Šuica, Mylène Troszczynski, Julie Ward
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere (forretningsordenens art. 200, stk. 2)	Jean Lambert

**ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB
I RÅDGIVENDE UDVALG**

21	+
ALDE	Beatriz Becerra Basterrechea
GUE/NGL	Malin Björk, Eleonora Forenza, João Pimenta Lopes
PPE	Heinz K. Becker, Anna Maria Corazza Bildt, Julie Girling, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Dubravka Šuica
S&D	Vilija Blinkevičiūtė, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Maria Noichl, Pina Picierno, Liliana Rodrigues, Julie Ward
VERTS/ALE	Jean Lambert, Terry Reintke, Ernest Urtasun

7	-
ECR	Arne Gericke, Jadwiga Wiśniewska
ENF	Mylène Troszczynski
PPE	Angelika Niebler, Marijana Petir, Michaela Šojdrová, Anna Záborská

0	0

Tegnforklaring:

+ : for

- : imod

0 : hverken/eller